

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5Co/762/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3814205015
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Zajacová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2015:3814205015.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Zajacovej a sudcov JUDr. Márie Vrtochovej a JUDr. Denisa Vékonyho v právnej veci navrhovateľa G. V., bytom I. T., U. č. XXX/X, zast. JUDr. L. Y., advokátom so sídlom I. T., R. č. XXX, proti odporcovi: T. V., bytom L., ul. Z. č. XX/XX, zast. JUDr. R. L., advokátom so sídlom L., V. č. 3, o návrhu na zníženie vyživovacej povinnosti k plnoletému dieťaťu, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 17. júla 2014, č.k. 15C/45/2014-117, jednohlasne takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.

Odporcovi sa náhrada trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal zníženia vyživovacej povinnosti k odporcovi z doterajšej sumy 200 eur mesačne na sumu 50 eur mesačne s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku.

V odôvodnení uviedol, že vychádzajúc zo skutkových zistení v predmetnej veci a citovaných ustanovení zákona, považoval súd návrh navrhovateľa na zníženie výživného za neopodstatnený, a preto ho zamietol.

Navrhovateľ tvrdil, že od poslednej úpravy výživného nastala u neho ako i u odporcu zmena pomerov, ktorá zakladá dôvod na zníženie výživného. Vyživovacia povinnosť navrhovateľa voči odporcovi bola určená uznesením OS Prievidza sp.zn. 16C/111/2013 z 16.09.2013 počnúc 01.09.2013 v sume 200 eur mesačne. V tej dobe študoval navrhovateľ na vysokej škole s miestom štúdia v L., i keď mal podanú žiadosť o prestup v rámci tej istej vysokej školy do Z.. Vychádzalo sa z toho, že navrhovateľ je zamestnaný v U. J. a.s. X.. Tento pracovný pomer bol však ukončený výpoveďou zamestnávateľa podľa § 63 ods. 1 písm. e/ Zákonníka práce, a to z dôvodu závažného porušenia pracovnej disciplíny dňa 09.10.2013, kedy bolo zistené, že navrhovateľ mal pozitívnu dychovú skúšku na prítomnosť alkoholu. Pracovný pomer bol ukončený uplynutím skúšobnej doby ku dňu 31.12.2013. Z mzdového listu navrhovateľa za rok 2013 vyplýva, že priemerný čistý príjem navrhovateľa bol 1.245 eur mesačne, pričom v mesiaci december 2013 mu boli vyplatené aj polročné prémie 1.169,02 eur. V tejto súvislosti súd uviedol, že nie je možné prihliadať na túto zmenu, ktorá nastala na strane navrhovateľa, pretože navrhovateľ sa vlastným zavinením pripravil o pracovný pomer a príjem z tohto pracovného pomeru, pretože dôvodom skončenia pracovného pomeru bolo zavinené porušenie pracovnej disciplíny. Nie je dôvodná obrana navrhovateľa, aby súd v tomto konaní skúmal dôvody skončenia pracovného pomeru, či išlo alebo nešlo o úmyselné konanie zo strany navrhovateľa, pretože súd je viazaný takýmto spôsobom skončenia pracovného pomeru. Navrhovateľ nakoniec nevedol

konanie o neplatnosť skončenia pracovného pomeru, preto je potrebné považovať výpoveď zo strany zamestnávateľa ako platné skončenie pracovného pomeru. Súd preto vychádzal z potencionálneho príjmu, ktorý by navrhovateľ naďalej dosahoval a z príjmu 1.245 eur, ktorý príjem mal aj v čase poslednej úpravy výživného, by mohol bez vážnejších problémov plniť si doposiaľ určené výživné. Ostatné okolnosti na strane navrhovateľa a predovšetkým jeho výdavky boli prítomné aj v čase predchádzajúcej úpravy výživného. Súd ďalej dodal, že navrhovateľ na svojom účte naďalej disponuje finančnou hotovosťou k 30.06.2014 vo výške 1.957 eur, teda je potrebné prihliadnuť aj na tieto finančné zdroje. Aj v čase poslednej úpravy výživného mal navrhovateľ výdavok z titulu zákonného poistenia motorového vozidla 30,93 eur štvrťročne, platil investičné a úrazové poistenie 41,17 eur, splácal flexipôžičku 52,65 eur, splácanie hypotekárneho úveru a mal taktiež výdavky na bývanie do 100 eur mesačne a ostatné bežné výdavky. Dňa 28.10.2013 sa navrhovateľ znovu zaťažil ďalšou pôžičkou z P. a.s., ktorú spláca 113,25 eur po dobu 10 rokov, čo súd považuje taktiež za výdavok, na ktorý nie je možné prihliadnuť, pretože splácanie pôžičky nemôže mať prednosť pred plnením si vyživovacej povinnosti /§ 62 ods. 5 Zákona o rodine/. Túto zmluvu uzatváral pritom v čase, keď vedel, že pracovný pomer bude s ním ukončený. Súd z dôvodov uvedených vyššie preto nemohol prihliadnuť na faktický príjem navrhovateľa, ktorý mal do 30.06.2014 z poberanej podpory v nezamestnanosti približne do 820 eur mesačne, resp. z dohody o pracovnej činnosti do 70 eur mesačne. Rovnako je bezvýznamné preukazovať, že navrhovateľ si hľadá prácu a kvôli zdravotným obmedzeniam má ťažkosť nájsť si vhodnú pracovnú príležitosť. Práca, ktorú vykonával v U. J. a.s. X. bola vhodná aj z pohľadu jeho zdravotného stavu, preto súd opätovne udáva, že ani zhoršený zdravotný stav a s tým spojené ťažkosť pri hľadaní si nového zamestnania, nemôžu byť zmenou, ktorá zakladá dôvod na zníženie výživného.

Na druhej strane súd prvého stupňa posúdil aj prípadnú zmenu na strane odporcu. V čase rozhodovania súdu bol odporca prijatý na denné štúdium do L., čo jednoznačne zakladá opodstatnené výdavky na štúdium, cestovné, internát, stravovanie, školské pomôcky, potreba zabezpečiť si notebook, náplň do tlačiarne a podobne. Tieto výdavky boli na strane odporcu aj v čase predchádzajúcej úpravy výživného, avšak ešte v nižšom rozsahu, pretože v tej dobe študoval v mieste svojho bydliska. Uvedené preto nemôže založiť dôvod na zníženie vyživovacej povinnosti, keď naopak výdavky a potreby odporcu vzrástli. Odporca má bežné výdavky na drogériu, ošatenie, obuv, ktoré preukázal pokladničnými dokladmi, ďalej výdavky na zdravotnú starostlivosť. Pokiaľ ide o príjem odporcu z brigádnej činnosti, tento bol v konaní preukázaný, avšak pracovný pomer odporcu ukončil k 30.6.2014, uviedol, že brigádovať nebude môcť keď bude prijatý do inej školy a obzvlášť nie v čase skúškového obdobia. Ani príležitostná brigáda odporcu ako študenta nemôže znamenať zánik jeho odkázanosti na výživné zo strany navrhovateľa. Odporca je študentom dennej formy štúdia, v zásade nemá schopnosť sám sa živiť a nemožno od neho požadovať, aby si brigádnickou činnosťou naplno pokrýval svoje výdavky. Prvoradú zákonnú vyživovaciu povinnosť má rodič dieťaťa a príležitostný príjem odporcu slúži len na pokrytie zvyšných potrieb. Len napríklad výdavok za notebook mal odporca vo februári 2014 vo výške 656 eur, čo predstavuje trojmesačné výživné od navrhovateľa. Súd ďalej dodal, že tak navrhovateľ ak i matka odporcu majú naďalej vyživovacie povinnosti voči dvom maloletým deťom a ostatné pomery zostali rovnaké ako v čase poslednej úpravy výživného na odporcu. Pre úplnosť súd uviedol, že odporca mal prípadný príjem z brigád v čase pred rozhodnutím súdu, pričom súd je viazaný návrhom navrhovateľa a navrhovateľ navrhoval zníženie výživného na čas do budúcnosti počnúc právoplatnosťou rozsudku, preto je rozhodujúci aktuálny stav v čase rozhodovania súdu.

Z dôvodov uvedených vyššie, súd návrh zamietol ako nedôvodný.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojitosti s § 150 ods. 1 O.s.p. V konaní bol plne úspešný odporca, preto by mu bola prináležala náhrada trov konania, a to trov právneho zastúpenia. Súd však prihliadol na povahu konania a na pomery u navrhovateľa. Navrhovateľ v čase rozhodovania súdu je bez príjmu, je evidovaný na úrade práce ako nezamestnaný a má zhoršený zdravotný stav, podrobuje sa lekárske vyšetreniam. Disponuje určitou finančnou hotovosťou, avšak naďalej mu zostáva vyživovacia povinnosť v značnej miere voči všetkým trom deťom. Z dôvodu uvedených dôvodov hodných osobitného zreteľa pre účely rozhodnutia o trovách konania, súd odporcovi náhradu trov konania nepriznal.

Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie navrhovateľ, ktorý žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie, resp. rozsudok prvostupňového súdu zmenil tak, že ho zaviazže prispievať na výživu plnoletého syna sumou 50 eur mesačne. V odvolaní namietal, že prvostupňový súd na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu nesprávne právne posúdil vec a tak nesprávne rozhodol. Nestotožňuje sa s názorom prvostupňového súdu, ktorý uvádza, že na jeho strane nedošlo k podstatnej zmene pomerov, ktoré by zakladali dôvodnosť zníženia výživného. Súd nezohľadňoval pri svojom rozhodovaní skutočnosť, že prišiel o zamestnanie a v súčasnosti je evidovaný na úrade práce. Jeho jediný príjem, ktorý má na základe dohody o pracovnej činnosti plavčíka, a to v priemere 70 eur mesačne, je sezónny a neistý vzhľadom ku skutočnosti, že sa blíži koniec letnej sezóny. K dnešnému dňu má vyživovaciu povinnosť voči maloletým deťom H. a J. spolu vo výške 300 eur mesačne a voči plnoletému T. vo výške 200 eur mesačne. Mal za to, že na jeho strane došlo k podstatnému zníženiu príjmu, pričom súd vychádzal z potencionálneho príjmu vo výške 1.245 eur mesačne, avšak súčasný reálny jeho príjem je vo výške približne 70 eur mesačne. S prihliadnutím na jeho uvedený príjem a jeho vyživovaciu povinnosť voči maloletým deťom a plnením výživného na plnoletého syna, spolu vo výške 500 eur mesačne, jeho životná úroveň je podstatne nižšie ako stanovená hranica životného minima na jednu plnoletú fyzickú osobu, z čoho vyplýva, že žije tzv. „na dlh“ a čoskoro bude zrejme trestne stíhaný pre neplnenie si vyživovacích povinností určenej mu súdom, nakoľko objektívne nemá možnosť sa zamestnať, napriek jeho preukázanej aktívnej snahe si nájsť zamestnanie s poukazom na jeho zdravotné obmedzenie. Domnieva sa, že požadovať výživné pre plnoletého syna v dosiaľ stanovenej výške s poukazom na ust. § 75 ods. 2 Zákona o rodine je v rozpore s dobrými mravmi. Je toho názoru, že dieťa sa má podieľať na životnej úrovni rodičov a že plnoletý syn je schopný si aj sám pokryť časť svojich nákladov najmä s poukazom na skutočnosť, že od 18 rokov jeho života má takmer pravidelný príjem a teda je spôsobilý a schopný spolupodieľať sa na uspokojovaní svojich potrieb. Súčasne poukázal na ust. § 43 ods. 2 druhá veta Zákona o rodine. Podľa jeho názoru vychádzať len z potencionality príjmu v tomto prípade nebolo dostatočné, nakoľko súd, okrem iného, neprihliadal na zásadu úmernosti životnej úrovne dieťaťa a životnej úrovne rodiča. Tým, že by aj naďalej a v takom rozsahu t.j. 200 eur mesačne trvala vyživovacia povinnosť voči plnoletému synovi z jeho strany by došlo k prelomeniu tejto zásady, nakoľko životná úroveň povinného by tým bola podstatným spôsobom negatívne ovplyvnená a sám by nemal z čoho žiť a zabezpečovať tak vyživovaciu povinnosť voči jeho maloletým deťom. Citoval ustanovenia § 78 ods. 1 Zákona o rodine a poukázal na rozhodnutie publikované pod označením R 14/1966. Rovnako poukázal na skutočnosť, že plnoleté dieťa v priebehu prvostupňového súdneho konania ukončilo pracovný pomer dohodou so svojím zamestnávateľom na základe jeho písomného podnetu, čím sa vzdal svojho zamestnania a príjmu. Podľa jeho názoru a s poukazom na schopnosti a možnosti plnoletého dieťaťa je toto schopné sa spolupodieľať na uspokojovaní svojich potrieb, keď ako uviedol jeho právny zástupca, tieto si počas predchádzajúceho štúdia na vysokej škole pokryl prostredníctvom svojho príjmu skoro všetky sám. Počas konania na prvostupňovom súde bolo preukázané lekárskou správou, že trpí vážnym zdravotným obmedzením, ktoré mu znemožňuje zaradenie do normálnej pracovnej činnosti. Aj napriek uvedeným zdravotným problémom sa neustále preukázateľne snaží nájsť si prácu a zároveň si podal žiadosť o priznanie čiastočného invalidného dôchodku, ktorá je v súčasnosti v štádiu posudzovania. Ďalej dal do pozornosti, že má s plnoletým synom veľmi dobrý vzťah, navštevujú sa, volajú si a ak je to možné trávajú spolu voľný čas. Návrh z jeho strany v žiadnom prípade nebol podaný zo špekulatívnych dôvodov alebo že by výživné plnoletému synovi nechcel platiť, ale z dôvodu existencie objektívnych skutočností a to, že na jeho strane došlo k podstatnej zmene jeho zárobkových možností a vo výške jeho príjmu, taktiež sa presťahoval sa do I. T.. Ako uviedol, dôvodom výpovede zo strany zamestnávateľa bol zostatkový alkohol, ktorý nafúkal po tom, čo bol nečakane stiahnutý z dovolenky do práce. Je toho názoru, že obmedzenie sa len na konštatovanie, že u navrhovateľa bol v pracovnej dobe zistený alkohol a teda platí, že si otec vlastným zavineným správaním spôsobil, že stratil výhodne zamestnanie je neodôvodnené a nemožno takejto skutočnosti pripisovať takú vysokú mieru dôležitosti, ktorá by odôvodňovala zamietnutie návrhu na zníženie výživného. Mal za to, že vyhodnotenie skončenia pracovného pomeru navrhovateľa konštatujúc, že si otec vlastným zavineným správaním spôsobil, že stratil výhodne zamestnanie je unáhlené, keď súd ním tvrdené skutočnosti neskúmal ako skutočnosti podstatné pre rozhodnutie vo veci samej. Rovnako poukázal na skutočnosť, že v čase vyhlásenia napadnutého rozsudku, oproti času poslednej úpravy výživného na plnoletého syna, zmenil svoje bydlisko, keď trvale žije v okrese I. T. a náklady, ktoré vynakladal na cestovné za účelom výkonu práce sa neúmerne zvýšili oproti nákladom, ktoré vynakladal na cestovné do práce v čase poslednej úpravy výživného na plnoletého syna. Rovnako do pozornosti dal skutočnosť, že spotrebiteľským úverom, ktorý si zobral v sume 7.500 eur, si zobral na seba neprimerané majetkové

riziko za účelom zariadiť si bývanie a presťahovať sa z bytu, v ktorom ostala bývať matka maloletých detí a plnoletým synom. Uvedený úver využil na tento účel, pričom zvyšná suma mu až do súčasnosti slúžila na platenie výživného.

Odporca sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

Krajský súd ako súd odvolací vec preskúmal podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné ako vecne správne potvrdiť podľa § 219 ods. 1 O.s.p., pričom v nadväznosti na § 219 ods. 2 O.s.p. odvolací súd v celom rozsahu poukazuje na vecne správne a vyčerpávajúce odôvodnenie súdu prvého stupňa, s ktorým sa v celom rozsahu stotožňuje.

Súd prvého stupňa v prejednávanej veci vykonal dostatočné dokazovanie, vec po právnej stránke správne posúdil a v konečnom dôsledku aj správne vo veci rozhodol.

Súd prvého stupňa správne zameral svoje dokazovanie na porovnanie zmeny pomerov na strane povinného navrhovateľa, ako aj na strane oprávneného odporcu, a správne vo veci uzatvoril, že v danom prípade nie je dôvod na zníženie vyživovacej povinnosti navrhovateľa voči odporcovi.

V konečnom dôsledku potom v celom rozsahu správne a korektne vyhodnotil postup navrhovateľa, ktorý sa sám svojim konaním pripravil o príjem zo zamestnania, nakoľko ako vyplýva z obsahu spisového materiálu a opak sa v tomto konaní navrhovateľovi nepodarilo preukázať, zamestnávateľ s navrhovateľom ukončil pracovný pomer výpoveďou podľa § 63 ods. 1 písm. e/ Zákonníka práce, a to z dôvodu závažného porušenia pracovnej disciplíny dňa 09.10.2013, kedy bolo zistené, že navrhovateľ mal pozitívnu dychovú skúšku na prítomnosť alkoholu, pričom pracovný pomer bol ukončený uplynutím skúšobnej doby ku dňu 31.12.2013 a z mzdového listu navrhovateľa za rok 2013 vyplýva, že priemerný čistý príjem navrhovateľa bol 1.245 eur mesačne, v mesiaci december 2013 mu boli vyplatené aj polročné prémie 1.169,02 eur.

V tejto súvislosti súd prvého stupňa správne konštatoval, že nie je možné prihliadať na túto zmenu, ktorá nastala na strane navrhovateľa, pretože navrhovateľ sa vlastným zavinením pripravil o pracovný pomer a príjem z tohto pracovného pomeru, pretože dôvodom skončenia pracovného pomeru bolo zavinené porušenie pracovnej disciplíny, teda súd prvého stupňa nemohol prihliadnuť na faktický príjem navrhovateľa, ktorý mal do 30.06.2014 z poberanej podpory v nezamestnanosti približne do 820 eur mesačne, resp. z dohody o pracovnej činnosti do 70 eur mesačne a rovnako bolo bezvýznamné preukazovať, že navrhovateľ si hľadá prácu a kvôli zdravotným obmedzeniam má ťažkosti nájsť si vhodnú pracovnú príležitosť, nakoľko práca, ktorú vykonával v U. J. a.s. X. bola vhodná aj z pohľadu jeho zdravotného stavu, preto odvolací súd opätovne udáva, že ani zhoršený zdravotný stav a s tým spojené ťažkosti pri hľadaní si nového zamestnania, nemôžu byť zmenou, ktorá zakladá dôvod na zníženie výživného.

Súd prvého stupňa potom správne vychádzal z tzv. potecionality príjmov na strane navrhovateľa, tzn. z príjmu, ktorý by bol dosahoval za predpokladu, že by aj naďalej zotrval v pracovnom pomere.

Čo sa týka námietky navrhovateľa, že súd neskúmal dôvody skočenia pracovného pomeru, odvolací súd túto nepovažoval za opodstatnenú, nakoľko súd prvého stupňa správne v prejednávanej veci neskúmal dôvody skončenia pracovného pomeru, či išlo alebo nešlo o úmyselné konanie zo strany navrhovateľa, pretože súd je viazaný takýmto spôsobom skončenia pracovného pomeru, pričom navrhovateľ ani nevedel konanie o neplatnosť skončenia pracovného pomeru, a preto je potrebné považovať výpoveď zo strany zamestnávateľa ako platné skončenie pracovného pomeru.

Na druhej strane súd prvého stupňa správne posudzoval prípadnú zmenu na strane odporcu, pričom v čase rozhodovania súdu prvého stupňa bol odporca prijatý na denné štúdium do L., čo jednoznačne zakladá opodstatnené výdavky na štúdium, cestovné, internát, stravovanie, školské pomôcky, potreba zabezpečiť si notebook, náplň do tlačiarne a podobne. Tieto výdavky boli na strane odporcu aj v čase predchádzajúcej úpravy výživného, avšak ešte v nižšom rozsahu, pretože v tej dobe študoval v mieste svojho bydliska. Uvedené preto ani podľa odvolacieho súdu nemôže založiť dôvod na zníženie vyživovacej povinnosti, keď naopak výdavky a potreby odporcu vzrástli. Pokiaľ ide o príjem odporcu z brigádnej činnosti, tento bol v konaní pred súdom prvého stupňa preukázaný, avšak pracovný pomer odporcu ukončil k 30.06.2014, pričom ani podľa odvolacieho súdu príležitostná brigáda odporcu ako študenta nemôže znamenať zánik jeho odkázanosti na výživné zo strany navrhovateľa. Odporca je študentom dennej formy štúdia, v zásade nemá schopnosť sám sa živiť a nemožno od neho požadovať, aby si brigádnicou činnosťou naplno pokrýval svoje výdavky, nakoľko prvoradá zákonnú vyživovaciu povinnosť má rodič dieťaťa a príležitostný príjem odporcu slúži len na pokrytie zvyšných potrieb. V tejto súvislosti súd prvého stupňa správne konštatoval, že odporca mal prípadný príjem z brigád v čase pred rozhodnutím súdu, pričom súd je viazaný návrhom navrhovateľa a navrhovateľ navrhoval zníženie výživného na čas do budúcnosti počnúc právoplatnosťou rozsudku, preto bol rozhodujúci stav v čase rozhodovania súdu.

Súd prvého stupňa v predmetnej veci teda dostatočne zistil skutkový stav a správne vec právne posúdil, dostatočne sa vysporiadal i s námietkami uvádzanými navrhovateľom v odvolaní, preto odvolací súd rozsudok prvostupňového súdu potvrdil, pričom odvolací súd podľa § 219 ods. 2 O.s.p. vo zvyšku poukazuje na vecne správne a vyčerpávajúce odôvodnenie súdu prvého stupňa, s ktorým sa v celom rozsahu stotožňuje.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 a s § 151 O.s.p., kedy úspešnému odporcovi v odvolacom konaní náhrada trov odvolacieho konania priznaná nebola, nakoľko tento si žiadne trovy odvolacieho konania neuplatnil a z obsahu spisu mu ani nevyplývajú.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.